SĂGEATA DE AUR A BALCANILOR

„Flecha de auro dos Balcanos". Așa îl denumea o revistă braziliană pe Ion Moina sau „Moci", cum îi mai spun prietenii, celui care ani de zile a dus faima atletismului românesc dincolo de hotarele patriei, pe toate meridianele globului. Fiul unei familii de gospodari din Mociu, o comună de prin părțile Clujului, Ion Moina își începe cariera sportivă, nu ca un copil minune care zburdă toată ziua, întrecîndu-și colegii de joacă. Primii săi pași în sport sînt destul de modești. El se remarcă la „fugă" destul de tîrziu, mai întîi la întrecerile organizate ad-hoc pe ulițele Mociului, apoi la concursurile cu caracter regional.

Ulterior, elev la Școala Pedagogică din Cluj, Moina ajunge sub îndrumarea profesorului de educație fizică Gh. Comănar (actualmente decanul Facultății de Educație Fizică din Cluj) și începe să-și petreacă o bună parte din timpul liber antrenîndu-se pentru alergări și sărituri. Concomitent, el face parte din ansamblul de gimnastică și din echipa de dansuri populare a școlii (în ultima postură i se înmînează prima diplomă din viața sa). La atletism cîștigă în această perioadă săriturile în înălțime și lungime, cursa de 100 m plat și duce la victorie ștafeta școlii. Devenise o celebritate locală și toată lumea se interesa de el.

Sezonul anului 1938 îi aduce noi satisfacții. La regionalele de atletism, Moina se clasează al doilea la săritura în lungime (6,51 m) și stabilește primul său record, dar nu la alergări, ci la triplu salt (13,12 m). Apoi, spre surprinderea generală, cîștigă titlul de campion regional la 100 m, atît la juniori cît și la seniori, cu timpul de 11,2, învingînd pentru prima dată pe „așii" din localitate, socotiți printre cei mai buni alergători ai țării (Coracu, Sulyok etc).

Anii trec și, rînd pe rînd, Moina doboară record după record. Este inclus în echipa națională alături de Lupșa, Zenide, Coracu, Dinu Cristea, Ludu, Zeno Dragomir și contribuie la ridicarea prestigiului atletismului românesc în întîlnirile sportive din țară și străinătate.

La 22 august 1944, avea loc la Predeal una din cursele memorabile ale atletismului nostru. Participanți, Moina (tricoul cu numărul 66), Mitrănescu, Zenide, Lupșa. La pocnetul pistolului, Moina a țîșnit ca o săgeată și totul a decurs așa de repede, încît Moci a zburat parcă pînă la sosire. În tribune, lumea rămîne pentru cîteva secunde stupefiată și uimită atunci cînd vocea emoționată a crainicului anunță realizarea lui Moina : 10,4 — nou record al României. Apoi, se declanșează un veritabil delir, spectatorii se îmbrățișează, iar performerul face tumbe de bucurie.

În timp ce Moina stabilea acest senzațional record al României, la Oslo — englezul Archer, cîștiga titlul de campion european doar cu timpul de 10,6, urmat de norvegianul Tramber (10,7) și de italianul Monti (10,8). În replică la Predeal, Lupșa trebuie să se consoleze, cu egalarea vechiului record național, ocupînd locul 2 cu 10,5.

La întrecerile balcanice de la Tirana (anul 1947), Ion Moina concurează la numeroase probe : serii și finale la 100, 200, 400 m, lungime, 400 m în ștafeta balcanică. Solicitat și la ștafeta de 4×100 m, Moina clachează, accident care va avea urmări ulterioare asupra carierei sale. Gloriosul nostru sportiv revine în patrie cu 5 titluri de campion balcanic.

Anii zboară și faima lui Moina s-a răspîndit repede pe toate continentele. Ziariștii îl etichetează cu titluri care de care mai semnificative : „Românul zburător", „Jesse Owens-ul Balcanilor", „Săgeata de aur a Balcanilor" etc.

În 1947, la Paris, devine campion mondial sindical. Cîștigă concursuri la Budapesta, Praga, Berlin, Moscova etc. După ce mai concurează la ștafeta de 4x100 m în cadrul Festivalului Mondial al Tineretului și Studenților de la București, Moina își ia adio de la sportul de performanță.

Numele său va rămîne înscris în cartea de onoare a atletismului românesc.

Pe lîngă faptul că a deținut recordul pe 100 m (10,4) mai bine de 19 ani, Moina a fost recordman la 200 m și 400 m plat. A îmbrăcat de 44 ori tricoul de campion al țării, stabilind 19 recorduri naționale. Pe plan internațional, Moina a repurtat 63 de victorii și a cucerit 2 titluri de campion mondial sindical. Pentru merite deosebite în activitatea sportivă, Ion Moina a fost distins cu „Medalia Muncii" și cu titlul de „Maestru emerit al sportului". Conferențiar la catedra de educație fizică a Institutului Politehnic din Cluj, marele atlet nu a uitat atletismul, ci se ocupă cu dragoste și pasiune de destinul său în orașul de pe Someș.

Moina nu a fost numai un mare sportiv, ci și un cetățean modest, cinstit, care s-a dăruit cu multă energie și entuziasm activităților obștești. Pentru toate aceste mari și incontestabile merite a fost propus candidat în circumscripția electorală nr. 77.

Deoarece este o personalitate complexă așteptăm cu nerăbdare să vedem ce ne mai povestește „Moci", în cartea „Amintiri de pe stadioane", pe care a promis-o admiratorilor săi.

Tiberiu CORNEȘANU

Duminicile unui nesportiv

ALEGERI

Cînd eram în anii studenției și-ai primelor încercări gazetărești m-a poftit un demnitar politic să mă înscriu în partidul lui. Dar cum eu nu aveam aderențe cu politicianismul de altădată și cum președintele tineretului din acel partid era un ins sclivisit, pe care îl cunoșteam mărginit din liceu și care, pe deasupra, își mai cănea mustața și sprîncenele — la o vîrstă cînd apa, săpunul și decența ajung spre a fi frumos — am răspuns, cu superbia vîrstei de început :

— Într-un partid în care X e președintele tineretului, eu n-aș putea fi decît ministru !

De fapt, nu era numai orgoliul tinereții în răspunsul acesta, ci și ecoul spontan al unei scurte, dar de pe atunci triste experiențe de viață privind morala cluburilor politice și, mai ales, practicile lor electorale. Văzusem eu însumi, prin orașe și sate, cum se desfășurau campaniile pentru alegeri. Argumentul cel mai virtos era ciomagul, după care urmau jandarmul și butoaiele cu rachiul care îndobitocește. Se revărsa peste pașnicele așezări rurale o faună imundă, care covîrșea lumea cu dezmățul demagogiei : poporului i se promitea marea cu sarea, deși atît cei ce promiteau, cît și cei cărora li se promitea își dădeau la fel de bine seama că totul nu e decît o minciună ocazională.

Și de-a fi fost numai atita ! Dar mai erau morții și răniții, despre care unele ziare aduceau zilnic dări de seamă amănunțite, dintr-un colț sau altul de țară. Fiindcă partizanii diverselor făgăduieli, himere și iluzii, servite mulțimii cu polonicul, se încăierau continuu, se spintecau unii pe alții cu cosoarele și lăsau leșuri pe cîmpurile de bătălie lipsite de glorie ale campaniilor electorale de altădată. Cîte un bărbat cinstit și cu îndrăzneala vorbirii răspicate, care se încumeta să opună potopului de baliverne bunul simț și critica adusă incapacităților înșirate pe listele de candidați, era găsit mort, izbit în creștet cu unicul panaceu al victoriilor în alegerile din trecut : ciomagul. Ciomagul, care funcționa de zor în adunările electorale, cu prilejul întîlnirilor cu cetățenii, în ziua mare ce se voia festivă a votului „liber și secret", cum se pretindea a fi, și nu era nici pe departe.

Nu numai toate acestea s-au schimbat, o dată cu restructurarea organizării societății și a statului nostru, dar s-a schimbat însăși atitudinea noastră față de actul civil al votării. Drumul la urnele ce se vor umple azi, pe tot întinsul țării, este pietruit cu nestematele muncii noastre, a tuturor, și e străjuit de orașe și sate, transformate de imensul efort care ne-a făcut mai mult decît am fost cîndva. Iar pe liste figurează — mă corectez — figurăm noi înșine, prin cei ce activează în rîndurile noastre în fel și fel de domenii, nu bonzi de club politic defunct, băieți de bani-gata, înfatuați și tîmpi de altădată, ci muncitori cu creierul și ciocanul, artiști și sportivi, ingineri și țapinari, constructori și dascăli, într-o vastă înlănțuire de profesii, sîrguințe și entuziasme. Nu mai este baricada dintre noi și ei, dintre alegători și aleși, deoarece aleșii nu sînt stipendiații, nici alintații unor mafii politice, ci oameni harnici din uzine, fabrici, birouri, școli, laboratoare și de pe cîmpiile ce lucrează nevăzut și tainic chiar sub hermelina acestei lungi ierni, la începutul primăverii ce se apropie.

Alegerile acestea, în ajun de saturnaliile anotimpului de verde crud, sînt ale noastre, ale tuturor, confirmarea că ne încredem, cu gingășia afecțiunii și cu fermitatea solidarității, în cei ce ne vor fi solii — pentru viitoarea legislatură — în Marea Adunare Națională.

George SBÂRCEA

IOAN SLAVICI :

„EDUCAȚIA FIZICĂ ESTE ARTA DE A DESĂVÎRȘI FIINȚA OMENEASCĂ"

Ca scriitor, ca om politic și ca pedagog, Ioan Slavici (1848—1925) s-a inspirat din dorințele, interesele și năzuințele poporului român. Activitatea vastă a scriitorului nostru clasic, desfășurată în direcții multiple și pe întinderea a mai bine de o jumătate de secol, cuprinde în sfera ei și problemele educației fizice, analizate foarte bine într-o lucrare a dr. Teodor Gal, avînd titlul *Ioan Slavici despre educație și învățămînt* (București, 1967).

Concepția sa despre educația fizică, Slavici a expus-o în lucrarea de sinteză *Educația fizică*, apărută la București în anul 1909, și cu ocazia multiplelor conferințe și prelegeri pentru „educația fizică a maselor". Ca și în opera lui literară, în lucrările sale pedagogice Slavici a căutat să îndrume activitatea educativă pe calea desăvîrșirii omului, căci, spunea el, este o mare mulțumire să știi că ai lucrat la desăvîrșirea altora. De aceea, plecînd de la procesul de formare a omului, Slavici a ținut să precizeze că acesta începe cu educația fizică, după care apare, foarte curînd, preocuparea pentru educația morală, apoi pentru cea intelectuală, pentru ca ulterior ele să acționeze concomitent de-a lungul întregii vieți. O dată cu maturizarea individului din punct de vedere fizic, moral și intelectual, intervine pregătirea profesională.

Iată de ce în procesul educației — scria Slavici — preocuparea primordială trebuie să o constituie grija pentru păstrarea sănătății, deoarece sănătatea este condiția de bază a dezvoltării trupești și sufletești, de ea atîrnă bucuria vieții. Rezultă că educația fizică — după Slavici — este premisa oricărei educații, pentru că orice educație încetează, e fără efect, îndată ce organismul este bolnav sau a ajuns într-un anumit grad de slăbire. Sănătatea este deci baza materială a oricărei educații.

Educația fizică, apreciază Slavici în lucrarea amintită, este cea mai frumoasă dintre toate artele, este „arta de a desăvîrși ființa omenească" și, ca urmare, ea se situează „mult mai presus de sculptură, de pictură și de poezie". Introducînd diferența specifică în noțiunea de educație, Slavici definește educația fizică ca o îndrumare a „copilului ca să poarte el însuși grijă de păstrarea propriei sale sănătăți și de dezvoltarea armonioasă a organismului său trupesc".

Slavici ținea însă să precizeze că educația fizică se deosebește de ceea ce se numește „creștere" fizică. În sensul restrîns al cuvîntului, prin educația fizică Slavici înțelegea preocuparea continuă și sistematică pentru întărirea organismului, arătînd că creșterea și educația fizică se pot desfășura în mod empiric și științific.

Abordînd problema exercițiilor de gimnastică, Slavici a observat că ele constituie un „stimulent binefăcător" pentru întregul organism. El prefera acele exerciții în care echilibrul corpului se menține mai greu, fiindcă acestea dezvoltă mai mulți mușchi și, ca urmare, contribuie la formarea armonioasă a întregului organism. Dintre exercițiile de acest gen, cele legate de scrimă și călărie, spunea Slavici, sînt cele mai potrivite pentru toți și în special pentru femei — cărora educația fizică le este foarte necesară. Dar Slavici era împotriva exercițiilor fizice specializate, pentru că repetarea aceleiași activități are ca urmare sporirea îndemînării, a puterii, însă numai în legătură cu un anumit fel de activitate. Restul organismului, în virtutea compensației firești, slăbește. Mișcările uniforme sînt utile numai pentru a fortifica intenționat o parte slabă a organismului, altfel dăunează. De aceea, scrie Slavici, educatorul va avea grijă să nu se folosească mișcări uniforme, ci va prefera, de regulă, mișcările naturale.

Cu mult spirit de pătrundere, Slavici sesizează aspectele educației fizice și corelația ei cu educația morală și cu cea intelectuală. Educația fizică — arată Slavici — nu este decît o pregătire pentru cea morală și pentru cea intelectuală. Ea conduce spre stăpînirea de sine, care, o dată formată, pe linia proceselor senzorio-motrice, iradiază în domeniul proceselor complexe morale și intelectuale, devenind o normă internă de conduită. Slavici subliniază că exercițiile fizice servesc nu numai ca mijloace pentru întărirea fizică, ci și pentru fortificarea morală și intelectuală. Astfel, referindu-se la scrimă, el aprecia că este „unul din cele mai minunate mijloace pentru formarea caracterului și pentru cultivarea agerimii intelectuale".

Printre mijloacele de dezvoltare fizică și totodată morală și intelectuală, Slavici a socotit și plimbările și excursiile, care ar dezvolta la tineri voința și caracterul, spiritul de observație și gîndirea, cultivînd dragostea față de natură și sentimentul patriotic. În concepția sa despre educația fizică, Slavici a căutat să-și sprijine afirmațiile pe datele științei, pe fapte din experiența sa educativă de la Institutul *I. Otetelișanu* din Măgurele. El a completat părerile împrumutate de la J. J. Rousseau și H. Spencer, îmbogățindu-le conținutul. De aceea, concepția lui despre educația fizică nu apare ca o simplă copie sau prelucrare a unor idei elaborate anterior de alții, ci ca o generalizare a propriei experiențe educative, sprijinită pe datele științei timpului său și pe ideile progresiste ale predecesorilor.

Nicolae CORDOȘ

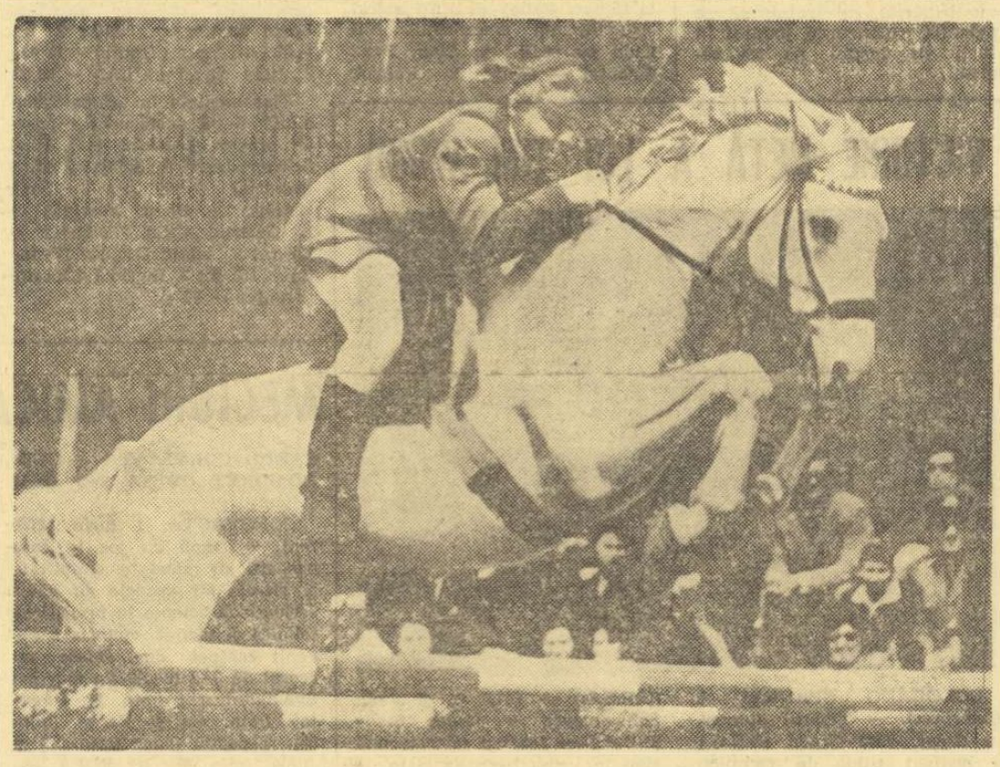

POEMUL CAILOR IN 10 MINUTE

Nu trebuie să fii neapărat un îndrăgostit de cai pentru ca tot ce vezi și simți timp de 10 minute să te cucerească și să te încinte în așa fel încît să-ți pară rău că s-a terminat filmul. Dacă însă faci parte dintre cei ce au trăit sau trăiesc în lumea cailor, vei dori să revezi „Lumea lor", cum în mod inspirat și-a intitulat filmul regizorul Marius Oniceanu.

La primul festival al filmului sportiv, organizat în decembrie la Oberhausen (R.F.G.), scurt-metrajul „Lumea lor" a primit din partea juriului internațional o mențiune și a fost bine apreciat în discursurile unor specialiști. Ceea ce a răsplătit însă, în mod deosebit, realizarea regizorului Marius Oniceanu și a colaboratorilor săi Vasile Mînăstireanu (operator), Radu Zamfirescu (aranjamentul muzical) și George Preda (montajul), a fost acordarea „Premiului de regie" cu ocazia prezentării filmului în orașul Krony (Iugoslavia).

Fiind un pasionat al sportului ecvestru și al cailor, acordarea acestor distincții unui film cu cai și despre cai mi-a produs o mare satisfacție și în același timp puțin regret. Regretul meu a provenit din faptul că, deși văzusem filmul înainte de a fi prezentat și premiat la festivalurile amintite, nu m-am încumetat să-l recomand cu căldura cu care o fac acum.

S-ar putea spune că „după război mulți viteji se-arată". Am văzut „Lumea lor" la televizor, în alb-negru, dar am fost mult mai încîntat cînd l-am vizionat în culori, pe marele ecran. Scăldat în simfonia culorilor oferite de pășunile și dealurile înverzite ce înconjoară herghelliile de la Lucina, Rădăuți, Cislău și de cele provocate de sclipirile și înspumarea mării la Mangalia, filmul pare un poem închinat cailor de la vîrsta zburdălniciei și pînă la cea a obținerii măiestriei în trecerea peste obstacole de tot felul.

De la un răsărit de soare pe orizontul mării dublat în oglinda apelor — un fenomen unic în frumusețe — și pînă la amurgul încețoșat de praful copitelor cailor, asiști la modelarea și dresajul acestui material însuflețit. Rînd pe rînd, minzul devenit adolescent trece de la libertate la lucrul la coardă, la săriturile peste obstacole în culoar, la alergările în teren variat și la parcurgerea obstacolelor în concursuri hipice. O contribuție însemnată la prezentarea acestei munci de „Sisif" au avut maestrul emerit al sportului Vasile Pinciu, maestrul sportului Virgil Bărbuceanu, tînărul călăreț Cornel Ilin, antrenorul Constantin Apostol și personalul de la herghelliile amintite.

Nu se pronunță un singur cuvînt în cele 10 minute cît durează filmul și totul se petrece ca într-un vis prin alternarea mișcării de la normal la ralenti. Datorită însă fondului muzical, inspirat din simfonia românească a lui Mihai Moldovan, pelicula beneficiază de un comentariu muzical adecvat și extrem de expresiv.

Știrea că acest film va fi prezentat, împreună cu alte filme sportive românești (Lecția de gimnastică, Primii pași în sport și Campionatul mondial de lupte), la festivalul ce va avea loc la Cortina d'Ampezzo între 2 și 9 martie nu poate decît să ne bucure. În același timp, dorim ca „Lumea lor" să beneficieze de prețuirea juriului internațional.

Este lăudabilă inițiativa secției de propagandă a CNEFS de a prezenta o serie de filme sportive la concursurile și festivalurile internaționale și ne exprimăm speranța că ele vor primi laurii ce li se cuvin și la noi acasă... pentru a putea fi totuși profet și în țara sa.

Felix ȚOPESCU

PRONOSTICUL NOSTRU

(Etapa din 2 martie)

I. Atalanta — Pisa	1
II. Bologna — Fiorentina	X
III. Internazionale — Milan	X
IV. Juventus — Varese	1
V. Lanerossi — Cagliari	X
VI. Napoli — Torino	1
VII. Sampdoria — Roma	X
VIII. Verona — Palermo	1
IX. Lecco — Brescia	2
X. Perugia — Genoa	X
XI. Mantova — Reggiana	1
XII. Modena — Bari	X
XIII. Cesena — Como	X

Profesor de limba română, istorie și... arbitraj

Una dintre figurile sportive cele mai cunoscute de pe plaiurile oltenești este, fără îndoială, profesorul de limba română și istorie, Gheorghe Micu, care depune o intensă activitate și pe plan sportiv. El este — din 1961 — președintele Colegiului județean Gorj al arbitrilor de fotbal și își consacră multe din orele sale libere acestei activități obștești.

De asemenea, deși au început să-i apară ghiocei la tîmple, el continuă să fie prezent pe terenurile de fotbal, fiind socotit unul dintre cei mai buni arbitri din județ. A și cîștigat o mare experiență în cele 415 meciuri pe care le-a condus pînă acum.

Cea mai mare satisfacție a profesorului Gheorghe Micu este aceea că a organizat 4 școli de arbitri, cu bune rezultate. 42 dintre elevii acestor școli sînt acum arbitri activi, 15 dintre ei obținînd chiar categoria I. Nemărturisită, cea mai caldă bucurie i-a adus-o fiul său, Liviu, atunci cînd l-a anunțat că și el și-a trecut cu bine examenul de arbitru de fotbal.

Poate că într-o zi vor arbitra în brigadă. Și n-ar putea să spună nimeni că nu formează o brigadă... omogenă !

MANOLE BĂLOI
corespondent

UN CAMPIONAT MONDIAL DEOSEBIT DE DIFICIL HOCHEIȘTII ROMÂNI LA LIUBLIANA

Meciurile României vor fi televizate

...acasă la TELEVIZORUL

VENUS : Diagonala 47 cm
— 1 tub cinescop autoprotejat
— 14 tuburi electronice
— 7 diode semiconductoare
— 1 difuzor permanent de 3 W
— cablaje imprimate
— borne exterioare pentru antenă și comandă la distanță

Prețul lei 4000 buc.

Se vinde și cu plata în 12—18 rate lunare

LOTO — PRONOSPORT

PREMIILE CONCURSULUI EXCEPȚIONAL PRONOEXPRES din 23 februarie 1969

CATEGORIA I : 4 autoturisme VOLGA : Brănescu Ion din comuna Drăgănești jud. Vlașca ; Demuth Emil Victor din Deta județul Timiș ; Ionescu Constantin și Panaioti Evanghelia din București.

CATEGORIA a II-a : 1 autoturism DACIA 1100 : Toader S. Miron din comuna Vulturu județul Vrancea.

CATEGORIA a IV-a : 4 autoturisme SKODA 1 000 M.B. : Boiajicov Carol din comuna Teregova județul Caraș-Severin ; Botez Sava și Botez Sever din comuna Baia Borșa Vișeu județul Maramureș și Roth Ștefan din București.

CATEGORIA a V-a : 513 variante din care : 5 autoturisme și 50 de excursii prin tragere la sorți, și 458 variante a 1 967 lei.

CATEGORIA a VI-a : 12 925 variante a 50 lei, plus 5 autoturisme prin tragere la sorți.

Cîștigătorii de autoturisme și excursii de la categoriile a V-a și a VI-a vor fi cunoscuți miercuri, 5 martie 1969, cînd va avea loc tragerea la sorți.

Dincolo de bucuria trecătoare a victoriilor și de tristețea tot atît de trecătoare a înfrîngerilor pe terenul de sport, nu există fericire mai durabilă decît aceea simțită în ziua durării căsniciei. Sîntem siguri că așa au gîndit ieri — însoțiți de aurii colegilor lor de baschet — proaspeții însurăței Ecaterina Voyei Savu și Alin Savu

Foto : VASILE BAGEAC